პროექტი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის

კ ა ნ ო ნ ი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საბიუჯეტო პროცესისა და უფლებამოსილებათა შესახებ

თ ა ვ ი I

ზოგადი დებულებები

მუხლი 1. კანონის მიზანი

ეს კანონი განსაზღვრავს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის (შემდგომში – ავტონომიური რესპუბლიკა) რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფორმირების პრინციპებს და არეგულირებს რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადებისა და დამტკიცების, რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის წარდგენისა და განხილვის, რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის, შესრულების, ანგარიშგებისა და კონტროლის წესს, აგრეთვე, ავტონომიური რესპუბლიკის წარმომადგენლობითი და აღმასრულებელი ორგანოების საბიუჯეტო უფლებამოსილებას და პასუხისმგებლობას.

მუხლი 2. კანონში გამოყენებულ ტერმინთა განმარტება

ამ კანონში გამოყენებულ ტერმინებს აქვს შემდეგი მნიშვნელობა:

ა) ბიუჯეტი, სახელმწიფო ბიუჯეტი, ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტი, დამტკიცებული ბიუჯეტი, დაზუსტებული ბიუჯეტი, წლიური ბიუჯეტი, საბიუჯეტო განაცხადი, საშუალოვადიანი მაკროეკონომიკური პროგნოზი, საშუალოვადიანი ფისკალური პროგნოზი, ნაშთი, თავისუფალი ნაშთი, ნაშთის ცვლილება, ფულადი სახსრები, ფულადი სახსრების მოძრაობა, გადახდაზე ვალდებულების აღება, ფინანსური ვალდებულების აღება, ბიუჯეტის განწერა, საბიუჯეტო კლასიფიკაცია, ასიგნება, სესხი, გათანაბრებითი ტრანსფერი, საფინანსო ორგანო – საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული განმარტებების მიხედვით.

ბ) ადგილობრივი თვითმმართველობა, ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეული, ექსკლუზიური, დელეგირებული და ნებაყოფლობითი უფლებამოსილებები – შეესაბამება „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“ საქართველოს ორგანულ კანონში მოცემულ განმარტებებს;

გ) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტი – ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული, ავტონომიური

რესპუბლიკის ხელისუფლების ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობა;

დ) ავტონომიური რესპუბლიკის ნაერთი ბიუჯეტი – ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური და შესაბამისად მის შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების კონსოლიდირებული ბიუჯეტი. ავტონომიური რესპუბლიკის ნაერთი ბიუჯეტი არ ექვემდებარება არც ერთი ხელისუფლების წარმომადგენლობითი ორგანოს მიერ დამტკიცებას;

ე) ადგილობრივი ხელისუფლება – ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანო;

ვ) ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლება – ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ორგანოები;

ზ) შემოსულობებიდან რესპუბლიკურ ბიუჯეტში განაწილების პროცენტული მაჩვენებლები - საქართველოს და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონმდებლობებით დადგენილი წესით შემოსულობების წილი რესპუბლიკურ ბიუჯეტში, პროცენტებში. კანონმდებლობით ხორციელდება საქართველოს სახელმწიფო, ავტონომიური რესპუბლიკისა და მის შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებს შორის შემოსულობების განაწილება, საქართველოს სახელმწიფო და ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტებიდან გრანტების მიღება ან გადმოცემა;

თ) მიზნობრივი ტრანსფერი – დელეგირებულ უფლებამოსილებათა განხორციელების მიზნით ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის მიერ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ან/და ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან ფინანსური დახმარების სახით მიღებული სახსრები;

ი) სპეციალური ტრანსფერი – გათანაბრებითი და მიზნობრივი ტრანსფერების გარდა ერთი ბიუჯეტიდან სხვა ბიუჯეტისათვის ფინანსური დახმარების სახით გამოყოფილი სახსრები;

კ) მხარჯავი დაწესებულება – ბიუჯეტის ორგანიზაციული კლასიფიკაციის მიხედვით პირველი თანრიგის საბიუჯეტო ორგანიზაცია;

ლ) საბიუჯეტო ორგანიზაცია – ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაცია, რომლისთვისაც ბიუჯეტით გათვალისწინებულია ასიგნება და რომელიც პასუხისმგებელია მისი მართვისთვის, ასევე ახორციელებს საკუთარი ბიუჯეტის პროექტის მომზადებას, ბიუჯეტის შესრულებასა და ანგარიშგებას დადგენილი ნორმების, პროცედურებისა და წესების შესაბამისად;

მ) საბიუჯეტო უფლებამოსილება – ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლებისა და საბიუჯეტო სისტემის მონაწილეთა ამ კანონით რეგლამენტირებული უფლებამოსილებანი.

ნ) გრანტები – წარმოადგენს არასავალდებულო მიმდინარე ან კაპიტალური დანიშნულების ტრანსფერებს ერთი დონის სახელმწიფო ერთეულიდან სხვა დონის სახელმწიფო ერთეულზე ან საერთაშორისო ორგანიზაციაზე.

ო) რესპუბლიკური ბიუჯეტის არაფინანსური აქტივები, ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები – საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული აქტივები და ვალდებულებები.

პ) რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროფიციტი და დეფიციტი – რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობა არის ბიუჯეტის საოპერაციო სალდო, ხოლო საოპერაციო სალდოსა და არაფინანსური აქტივების ცვლილებას შორის სხვაობა არის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მთლიანი სალდო. დადებითი მთლიანი სალდო არის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროფიციტი, ხოლო უარყოფითი მთლიანი სალდო არის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დეფიციტი.

მუხლი 3. სამართლებრივი საფუძვლები

ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების საბიუჯეტო უფლებამოსილებანი ხორციელდება საქართველოს კონსტიტუციის, საქართველოს კონსტიტუციური კანონის „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ“, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციის, საქართველოს ორგანული კანონის „ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ“, საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის, „ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების შესახებ“, ამ კანონის, გადასახადებისა და მოსაკრებლების თაობაზე საქართველოს კანონმდებლობის, საქართველოს სხვა საკანონმდებლო და კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების, აგრეთვე ავტონომიური რესპუბლიკის ნორმატიული აქტების საფუძველზე.

თ ა ვ ი II

საბიუჯეტო მოწყობის ძირითადი პრინციპები

მუხლი 4. საბიუჯეტო მოწყობა

1. ავტონომიური რესპუბლიკის საბიუჯეტო მოწყობა ეფუძნება ქვეყნის საბიუჯეტო სისტემის ერთიანობის, ყოვლისმომცველობის, გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულების, დამოუკიდებლობის, უნივერსალობის და კონსოლიდირების პრინციპებს.
2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის ურთიერთობა სხვა ბიუჯეტებთან განისაზღვრება საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსითა და ამ კანონით.

მუხლი 5. საბიუჯეტო სისტემის ერთიანობა

რესპუბლიკური ბიუჯეტი ქვეყნის ერთიანი საბიუჯეტო სისტემის შემადგენელი ნაწილია, უზრუნველყოფილია ერთიანი სამართლებრივი ბაზით, ერთიანი საბიუჯეტო კლასიფიკაციით, ბიუჯეტის შედგენისა და შესრულების ანგარიშგების ერთიანი საბიუჯეტო დოკუმენტაციით, საბიუჯეტო პროცესის დადგენილი პრინციპებითა და ფულადი სისტემის ერთიანობით, ერთიანი საგადასახადო და საფინანსო-საბიუჯეტო პოლიტიკით და მიმართულია საქართველოს კონსტიტუციური კანონით „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სტატუსის შესახებ“ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კონსტიტუციით მინიჭებულ უფლებამოსილებათა რეალიზაციისათვის.

მუხლი 6. ბიუჯეტის დამოუკიდებლობა

1. ავტონომიურ რესპუბლიკას აქვს საკუთარი დამოუკიდებელი რესპუბლიკური ბიუჯეტი.
2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის დამოუკიდებლობას უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობების წყაროები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 7. ბიუჯეტის ყოვლისმომცველობა

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები, გადასახდელები და ნაშთის ცვლილება სრულყოფილად აისახება რესპუბლიკურ ბიუჯეტში. დაუშვებელია რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების თუნდაც ნაწილის აკუმულირება ბიუჯეტგარეშე შემოსავლების ანგარიშებზე.

2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები და გადასახდელები განისაზღვრება მათი რეალურობიდან გამომდინარე.

მუხლი 8. ბიუჯეტის გამჭვირვალობა

რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის უმაღლეს საბჭოში განხილვის პროცედურების საჯაროობა საზოგადოებისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტისა და მისი შესრულების შესახებ წლიური ანგარიშის გამოქვეყნება, რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა ნებისმიერი ფიზიკური და იურიდიული პირისათვის უზრუნველყოფილია ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების მიერ.

მუხლი 9. ანგარიშვალდებულება

საბიუჯეტო პროცესის ყველა მონაწილე პასუხისმგებელია მის მიერ განხორციელებულ საქმიანობაზე და რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ წარდგენილ ინფორმაციაზე.

მუხლი 10. ბიუჯეტის უნივერსალობა

რესპუბლიკური ბიუჯეტის ყველა შემოსულობა მიიმართება გადასახდელების დასაფინანსებლად, გარდა ამ კანონით განსაზღვრული შემთხვევებისა. ამასთანავე, არც ერთი შემოსულობა, გარდა დონორების მიერ დაფინანსებული შემოსულობებისა, არ უნდა იქნეს მიმართული მიზნობრივად, კონკრეტული გადასახდელის დასაფინანსებლად. საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ მიღებული შემოსულობების შენარჩუნება თავისი მიზნებისათვის დაუშვებელია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა საბიუჯეტო ორგანიზაცია არის საჯარო სამართლის იურიდიული პირი.

მუხლი 11. საბიუჯეტო კონსოლიდირება

საბიუჯეტო კონსოლიდირება გულისხმობს ყველა შემოსულობის ხაზინის ერთიანი ანგარიშის სისტემაში მოქცევას და გადასახდელების გადახდას საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ხაზინის ერთიანი ანგარიშის სისტემის ანგარიშების მართვას სახელმწიფო ხაზინის მიერ.

თ ა ვ ი III

საბიუჯეტო პროცესი

მუხლი 12. საბიუჯეტო პროცესი

საბიუჯეტო პროცესი არის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლებისა და საბიუჯეტო სისტემის მონაწილეთა რეგლამენტირებული საფინანსო-საბიუჯეტო საქმიანობა, რომელიც მოიცავს რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადებას, წარდგენას, განხილვას, დამტკიცებას, მასში ცვლილებების შეტანას, დაზუსტებას, შესრულებას, ანგარიშგებას და კონტროლს.

მუხლი 13. საბიუჯეტო პროცესის ორგანიზება

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის მომზადებაზე, რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შესახებ კანონის პროექტის მომზადებაზე და დამტკიცებული რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულებაზე და ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, ხოლო რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის წარდგენაზე, რესპუბლიკური

ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შესახებ კანონის პროექტის წარდგენაზე, რესპუბლიკური ბიუჯეტის წლიური შესრულების ანგარიშის წარდგენაზე – ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე.

2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვა და მიღება, რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულებაზე კონტროლი, შეფასება და წლიური შესრულების ანგარიშის დამტკიცება ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს უფლებამოსილებაა.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტის საკასო შესრულება ხდება სახაზინო მომსახურების პრინციპით.

4. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მეშვეობით, ადგენს ავტონომიური რესპუბლიკის ბიუჯეტის ნაერთს და დადგენილ ვადებში წარუდგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს.

5. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ზედამხედველობასა და კოორდინაციას უწევს რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადებას, ბიუჯეტის შესრულებასა და ანგარიშგებას, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგენს ანგარიშს კანონმდებლობით განსაზღვრული წესის შესაბამისად საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული მიზნობრივი და სპეციალური ტრანსფერით დაფინანსებული ხარჯების შესახებ.

თ ა ვ ი IV

რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები

მუხლი 14. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობები

რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობებია საანგარიშო პერიოდში რესპუბლიკურ ბიუჯეტში მიღებული ფულადი სახსრების ერთობლიობა:

ა) შემოსავლები, მათ შორის:

ა.ა) გადასახადები;

ა.ბ) გრანტები;

ა.გ) სხვა შემოსავლები;

ბ) არაფინანსური აქტივები (არაფინანსური აქტივებით ოპერაციებიდან მიღებული სახსრები);

გ) ფინანსური აქტივები (ფინანსური აქტივებით ოპერაციებიდან მიღებული სახსრები, ნაშთის გამოყენების გარდა);

დ) ვალდებულებები (ვალდებულებების აღების შედეგად მიღებული სახსრები).

თ ა ვ ი V

რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელები და სარეზერვო ფონდი

მუხლი 15. რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელები

რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელებია საანგარიშო პერიოდში რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან გასაცემი ფულადი სახსრების ერთობლიობა:

ა) ხარჯები, მათ შორის:

ა.ა) შრომის ანაზღაურება;

ა.ბ) საქონელი და მომსახურება;

ა.გ) სუბსიდიები;

ა.დ) პროცენტი;

ა.ე) გრანტები;

ა.ვ) სოციალური უზრუნველყოფა;

ა.ზ) სხვა ხარჯები;

ბ) არაფინანსური აქტივები (არაფინანსური აქტივებით ოპერაციებისათვის მიმართული სახსრები);

გ) ფინანსური აქტივები (ფინანსური აქტივებით ოპერაციებისათვის მიმართული სახსრები, ნაშთის დაგროვების გარდა);

დ) ვალდებულებები (ვალდებულებების ძირითადი ნაწილის დაფარვისათვის მიმართული სახსრები).

მუხლი 16. პროგრამები

პროგრამების შერჩევის, მომზადებისა და დამტკიცების პროცედურები და ვადები განისაზღვრება ამ კანონითა და ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის დადგენილებით.

მუხლი 17. რესპუბლიკური ბიუჯეტის სარეზერვო ფონდი

1. რესპუბლიკურ ბიუჯეტში გაუთვალისწინებელი და საგანგებო გადასახდელების დასაფინანსებლად იქმნება სარეზერვო ფონდი, ფიქსირებული ასიგნებების 2%-ის ფარგლებში, რომლის განკარგვის მიმართულებებს ადგენს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა, რესპუბლიკური ბიუჯეტით განსაზღვრული მოცულობებისა და პირობების შესაბამისად.

2. სარეზერვო ფონდიდან სახსრები გამოიყოფა ისეთი ადგილობრივი მნიშვნელობის საგანგებო შემთხვევებისათვის, როგორიცაა ბუნებრივი და სხვა სახის კატასტროფები, აგრეთვე, სხვა გაუთვალისწინებელი გადასახდელების დასაფინანსებლად.

3. ბუნებრივი და სხვა სახის კატასტროფების შედეგად გამოწვეული (მიყენებული) ზარალის, აგრეთვე სხვა გაუთვალისწინებელი გადასახდელების ასანაზღაურებელი თანხები და კომპენსაციები სარეზერვო ფონდიდან გამოიყოფა მხარჯავი დაწესებულების განაცხადის შესაბამისად აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის გადაწყვეტილების საფუძველზე. მხარჯავი დაწესებულება ვალდებულია ზუსტად განსაზღვროს და დაასაბუთოს საჭირო თანხის მოცულობა და მიზნობრიობა.

მუხლი 18. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი

1. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკურ ბიუჯეტში შეიძლება შეიქმნას წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდი, რომლის განკარგვა ხორციელდება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

2. წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდის ოდენობა განისაზღვრება წლიური ბიუჯეტით.

თ ა ვ ი VI

რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადება, წარდგენა და დამტკიცება

მუხლი 19. რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადების პროცესის კოორდინირება

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის მომზადების, წარდგენის, განხილვისა და მიღების წესი განისაზღვრება საქართველოს საბიუჯეტო

კოდექსით, ამ კანონით, ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტით და სხვა შესაბამისი ნორმატიული აქტებით.

2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის მიღება ხდება დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს დასაგეგმის შემდგომი საბიუჯეტო წლების შემოსულობებისა და გადასახდელების პროგნოზი.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის მომზადების სამუშაოები ხორციელდება სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროგნოზული მაჩვენებლების, მიზნობრივი პროგრამების, რესპუბლიკური ბიუჯეტის მიმდინარე და მოსალოდნელი შესრულების მაჩვენებლების ანალიზისა და ექსპერტული შეფასებების საფუძველზე.

4. შემოსულობებისა და გადასახდელების საპროგნოზო მაჩვენებლების დადგენის საფუძველზე მზადდება დასაბუთება როგორც საბიუჯეტო გადასახდელების, ისე შემოსულობების ცალკეული სახეების გასაანგარიშებლად. ამასთან, რესპუბლიკური ბიუჯეტის გადასახდელების ფორმირება წარმოებს შემოსულობების პროგნოზის გათვალისწინებით.

მუხლი 20. ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტი

1. ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტი არის ავტონომიური რესპუბლიკის განვითარების ძირითადი გეგმა, რომელიც ასახავს ინფორმაციას საშუალოვადიანი სამოქმედო გეგმების შესახებ.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტის შედგენას კოორდინაციას უწევს ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტის მომზადების მიზნით ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ყოველი წლის 1 მარტამდე გამოსცემს შესაბამის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს.

4. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოსთან ძირითადი მონაცემებისა და მიმართულებების შეთანხმების მიზნით ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ყოველი წლის 15 ივნისამდე წარუდგენს მას ინფორმაციას ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტროების ძირითადი მიმართულებების შესახებ. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო აღნიშნულ ინფორმაციაზე დასკვნას არა უგვიანეს 30 ივნისისა უგზავნის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას.

5. ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტი უნდა შეიცავდეს არანაკლებ შემდეგ ინფორმაციას:

ა) გასული, მიმდინარე, დასაგეგმი საბიუჯეტო წლებისათვის და დასაგეგმის შემდგომი სამი საბიუჯეტო წლისათვის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლებისა და ხარჯების, ფინანსური და არაფინანსური აქტივებით ოპერაციებისა და ვალდებულებების აგრეგირებულ მაჩვენებლებს;

ბ) ავტონომიური რესპუბლიკის გასული საბიუჯეტო წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების საბოლოო შედეგების ანალიზს და მიმდინარე საბიუჯეტო წლის გადამუშავებულ პროგნოზებს;

გ) დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის და დასაგეგმის შემდგომი სამი საბიუჯეტო წლისათვის:

გ.ა) ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ განსაზღვრულ ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტებს;

გ.ბ) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის მხარჯავი დაწესებულებების საშუალოვადიან პრიორიტეტებს და მათ მისაღწევად

განსახორციელებელი ძირითადი პროგრამებისა და ღონისძიებების დაფინანსების ოდენობებს, მიზნებსა და შედეგებს;

გ.გ) აგრეგირებულ მაჩვენებლებს ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის თითოეული მხარჯავი დაწესებულებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების საორიენტაციო ზღვრული მოცულობის შესახებ;

დ) დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის დასაქმებულთა საორიენტაციო ზღვრულ რიცხოვნობას მხარჯავი დაწესებულებების მიხედვით;

ე) ავტონომიური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საშუალოვადიან პრიორიტეტებს და მათ მისაღწევად განსახორციელებელი ძირითადი პროგრამებისა და ღონისძიებების დაფინანსების ოდენობებს, მიზნებსა და შედეგებს.

6. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა არა უგვიანეს 25 ივლისისა იწონებს ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტს (გარდა ამ მუხლის მე-5 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაციისა).

მუხლი 21. მიზნობრივი ტრანსფერის ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტში გათვალისწინება

1. არა უგვიანეს 10 ოქტომბრისა, ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ავტონომიური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შემავალ ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ორგანოებს აცნობებს დელეგირებული უფლებამოსილებების სახეებს, ღონისძიებებს, მომსახურების მოცულობებს და მიზნობრივი ტრანსფერის ძირითად პარამეტრებს.

2. საქართველოს და ავტონომიური რესპუბლიკის საკანონმდებლო აქტების ან/და ხელშეკრულების საფუძველზე ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელი ორგანო ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ განსაზღვრული პარამეტრების გათვალისწინებით ამზადებს ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტისათვის დელეგირებული უფლებამოსილებების პროგრამების გაანგარიშებებს, მიზნობრივი ტრანსფერის მოცულობას და წარუდგენს ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობით ორგანოს.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელ ორგანოებს შორის მზადდება ხელშეკრულების პროექტი დელეგირებულ უფლებამოსილებათა გადაცემის თაობაზე.

4. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ წლიური კანონის გამოქვეყნებიდან 1 თვის ვადაში ადგილობრივი თვითმმართველობის აღმასრულებელ ორგანოსა და ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს შორის ფორმ-დება უფლებამოსილებათა დელეგირების ხელშეკრულებები.

მუხლი 22. საბიუჯეტო განაცხადი და ზღვრული მოცულობები

1. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტის მოწონებიდან არა უგვიანეს 5 დღისა ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო მხარჯავ დაწესებულებებს უგზავნის საბიუჯეტო განაცხადის ფორმებს, რომელთა გამოყენებითაც მხარჯავმა დაწესებულებებმა ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში უნდა წარადგინონ ინფორმაცია დასაგეგმი წლების ბიუჯეტების შესახებ.

2. მხარჯავი დაწესებულებების მიერ ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში წარდგენილი ინფორმაცია დასაგეგმი წლების ბიუჯეტების შესახებ უნდა შეესაბამებოდეს ავტონომიური რესპუბლიკის

პრიორიტეტების დოკუმენტით მხარჯავი დაწესებულებებისათვის განსაზღვრული კადრებისა და ასიგნებების ზღვრულ მოცულობებს.

მუხლი 23. ფინანსური დახმარების განაცხადის მომზადებისა და წარდგენის ვადები

1. დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფინანსური დახმარების მიღების საჭიროებისას ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა არა უგვიანეს 15 ივნისისა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს წარუდგენს ძირითად მონაცემებს ფინანსური დახმარების მოცულობის განსასაზღვრავად.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას დასაგეგმი საბიუჯეტო წლის ძირითად საბიუჯეტო პარამეტრებს აცნობებს მიმდინარე წლის 15 ივლისამდე, ხოლო ინფორმაციას სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტისათვის ფინანსური დახმარების გამოყოფის შესახებ – არა უგვიანეს 5 ოქტომბრისა.

მუხლი 24. მხარჯავი დაწესებულებების მიერ საბიუჯეტო განაცხადების წარდგენა

1. მხარჯავი დაწესებულებების ხელმძღვანელები ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს საბიუჯეტო განაცხადებს წარუდგენენ არა უგვიანეს 25 აგვისტოსი. საბიუჯეტო განაცხადი უნდა შეიცავდეს არანაკლებ შემდეგ ინფორმაციას:

ა) გასული, მიმდინარე და დასაგეგმი საბიუჯეტო წლებისათვის:

ა.ა) მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების გაანგარიშებას საბიუჯეტო კლასიფიკაციის (გარდა ორგანიზაციული კლასიფიკაციისა) ყველაზე დაბალი თანრიგის მიხედვით;

ა.ბ) მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების გაანგარიშებას ორგანიზაციული კლასიფიკაციის მიხედვით;

ა.გ) მხარჯავი დაწესებულებებისათვის დამტკიცებულ და საპროგნოზო დასაქმებულთა რიცხოვნობას;

ა.დ) ინფორმაციას უცხოეთიდან მიღებული დაფინანსების წყაროებით განსახორციელებელი პროექტებისა და ამ პროექტების თანადაფინანსებისა და თანამონაწილეობისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების შესახებ;

ბ) დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის და დასაგეგმისშემდგომი სამი საბიუჯეტო წლისათვის მხარჯავი დაწესებულებებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებებიდან განსახორციელებელ პრიორიტეტებს და მათ მისაღწევად საჭირო იმ პროგრამებისა და ღონისძიებების დაფინანსებას, მიზნებსა და მოსალოდნელ შედეგებს, რომლებისთვისაც ორგანიზაციული კლასიფიკაცია ითვალისწინებს ცალკე კოდს;

გ) პროგრამულ და კაპიტალურ ბიუჯეტებს.

2. მხარჯავი დაწესებულების მიერ ამ კანონის მე-20 მუხლის მე-5 პუნქტის „გ.გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ზღვრული მოცულობების ზევით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) საბიუჯეტო განაცხადის წარდგენა დასაშვებია მხოლოდ საბიუჯეტო განაცხადით გათვალისწინებული ფორმით.

3. თუ საბიუჯეტო განაცხადში ასახული ინფორმაცია განსხვავებული იქნება ამ კანონის მე-20 მუხლის მე-5 პუნქტის „გ.ბ“, „გ.გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ინფორმაციისაგან, მხარჯავმა დაწესებულებამ საბიუჯეტო განაცხადთან ერთად ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროში უნდა წარადგინოს ინფორმაცია ამ განსხვავების მიზეზების შესახებ.

მუხლი 25. საბიუჯეტო განაცხადის განხილვა და ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადება

1. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო იხილავს საბიუჯეტო განაცხადებს და ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის ძირითად პარამეტრებს წარუდგენს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას არა უგვიანეს 15 ოქტომბრისა.

2. არა უგვიანეს 25 ივლისისა, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს კადრებისა და ასიგნებების ზღვრულ მოცულობებს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ წარდგენილი პროექტის საფუძველზე (წარედგინება ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს არა უგვიანეს 1 ივნისისა) განსაზღვრავს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა. ამასთან, რესპუბლიკურ ბიუჯეტში ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოსათვის განკუთვნილი ასიგნებების შემცირება წინა წლების შესაბამის ოდენობასთან შედარებით შეიძლება მხოლოდ ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თანხმობით, ხოლო, არა უგვიანეს 1 ოქტომბრისა, ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო დადგენილებით ამტკიცებს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს ბიუჯეტს, რომელიც ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ გათვალისწინებულ უნდა იქნეს რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტში.

3. მხარჯავ დაწესებულებებსა და ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს შორის შეუთანხმებელ საკითხებზე საბოლოო გადაწყვეტილებას იღებს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა.

4. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტსა და პრიორიტეტების დოკუმენტს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას წარუდგენს არა უგვიანეს 25 ოქტომბრისა.

5. ავტონომიური რესპუბლიკის დარგობრივი სამინისტროები და უწყებები რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის მომზადების პროცესში თანამშრომლობენ ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს შესაბამის დარგობრივ კომისიებთან, რომლებიც საჭიროების შემთხვევაში ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს წარუდგენენ თავიანთ მოსაზრებებს.

მუხლი 26. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის წარდგენა

1. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე არა უგვიანეს 1 ნოემბრისა წარუდგენს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტს თანდართულ მასალებთან ერთად.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტთან ერთად ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს განსახილველად წარედგინება ბიუჯეტის პროექტის შესაბამისი ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტი.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტი უნდა შეიცავდეს არანაკლებ შემდეგ ინფორმაციას:

ა) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ბალანსს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით;

ბ) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობებს, ნაშთის ცვლილებას და თითოეული მხარჯავი დაწესებულებისათვის გათვალისწინებული ასიგნებების მოცულობას საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეორე თანრიგის (გარდა ორგანიზაციული კლასიფიკაციისა) მიხედვით;

გ) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროფიციტის ან დეფიციტის მოცულობას;

დ) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებების მოცულობას ორგანიზაციული კლასიფიკაციის მიხედვით;

ე) სარეზერვო ფონდის მოცულობას;

ვ) ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტით გათვალისწინებულ მხარჯავი დაწესებულებების საშუალოვადიან პრიორიტეტებს, მათ მიზნებსა და შედეგებს;

ზ) პროგრამულ და კაპიტალურ ბიუჯეტებს.

4. წლიური საბიუჯეტო კანონის პროექტის თანდართული მასალები მოიცავს:

ა) ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის პროექტის განმარტებით ბარათს, რომელიც შეიცავს შემდეგ ინფორმაციას:

ა.ა) ფისკალური მაჩვენებლების პროგნოზებს და მათ აღწერას;

ა.ბ) ინფორმაციას ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტით დაფინანსებული ძირითადი პროგრამებისა და ღონისძიებების შესახებ;

ბ) მიმდინარე წლის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების მოკლე მიმოხილვას;

გ) წლიური საბიუჯეტო კანონის ამოქმედებისათვის საჭირო საკანონმდებლო ცვლილებების პაკეტს.

5. ამ მუხლის მე-3 პუნქტში მოცემული ინფორმაცია, გარდა იმავე პუნქტის „ვ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ინფორმაციისა, წარდგენილი უნდა იყოს გასული, მიმდინარე და დასაგეგმი საბიუჯეტო წლებისათვის.

6. ამ მუხლის მე-3 პუნქტის „ვ“ და „ზ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული ინფორმაცია წარდგენილი უნდა იყოს დასაგეგმი საბიუჯეტო წლისათვის და დასაგეგმისშემდგომი სამი საბიუჯეტო წლისათვის.

7. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტი თანდართული მასალებით და ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტი საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს უმაღლეს საბჭოში წარდგენისთანავე.

მუხლი 27. ფინანსური დახმარების ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტში გათვალისწინება

ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ავტონომიური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის შესაბამის ორგანოებს არა უგვიანეს 5 ნოემბრისა აცნობებს ფინანსური დახმარების საპროგნოზო ოდენობებს.

მუხლი 28. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტის განხილვა და მიღება

1. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს სხდომაზე ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის პროექტსა და ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მოხსენებას მიმდინარე წლის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების შესახებ წარადგენს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ან ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის რომელიმე წევრი შესაბამისი სამართლებრივი აქტით მიღებული დავალებით. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ასევე ისმენს საფინანსო-საბიუჯეტო და ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის და საქართველოს კონტროლის პალატის მოხსენებებს.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო ახალი საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე (გამონაკლის შემთხვევებში არა უგვიანეს 1 მარტისა) ამტკიცებს მორიგი წლის რესპუბლიკურ ბიუჯეტს.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონი და მისი დანართები ქვეყნდება დადგენილი წესით და ხელმისაწვდომი უნდა იყოს საზოგადოებისათვის.

4. ბიუჯეტის დამტკიცებიდან არა უგვიანეს 20 დღისა ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს უგზავნის დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამის ავტონომიური რესპუბლიკის პრიორიტეტების დოკუმენტს.

მუხლი 29. ასიგნებები რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის მიუღებლობის შემთხვევაში

საბიუჯეტო წლის დაწყებამდე რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაუმტკიცებლობის შემთხვევაში, ბიუჯეტის დამტკიცებამდე ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტისათვის – ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო უფლებამოსილი არის მხარჯავ დაწესებულებებზე ყოველთვიურად გასცეს თანხა არა უმეტეს გასული საბიუჯეტო წლის დამტკიცებული ასიგნებების 1/12-ისა.

მუხლი 30. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანა

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე კანონის პროექტის მომზადების, წარდგენის, განხილვისა და მიღების წესი განისაზღვრება ამ კანონითა და უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტის შესაბამისად.

2. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებულ ასიგნებებში ცვლილებების შეტანის შესახებ კანონის პროექტს, ვალდებულების აღებამდე და ხარჯის გაწევამდე ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე წარუდგენს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს, გარდა ამ კანონის 32-ე მუხლის მე-7, მე-8 და მე-9 პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.

3. კანონის ან სხვა ნორმატიული აქტის განსახილველი პროექტი, რომელიც გავლენას ახდენს რესპუბლიკური ბიუჯეტის დამტკიცებული შემოსულობებისა ან/და გადასახდელების პროგნოზზე, ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ შეიძლება მიღებულ იქნეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას ახლავს კანონის პროექტი რესპუბლიკურ ბიუჯეტში ცვლილებების შეტანის თაობაზე, გარდა ამ კანონის 32-ე მუხლის მე-7, მე-8 და მე-9 პუნქტებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. აღნიშნული კანონის პროექტი ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ შეიძლება მიიღოს მხოლოდ ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მიერ წარდგენის შემდეგ, ხოლო მომავალ საფინანსო წელთან დაკავშირებული ზემოაღნიშნული კანონის პროექტი – ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოსთან შეთანხმებული რესპუბლიკური ბიუჯეტის ძირითადი პარამეტრების ფარგლებში. აღმასრულებელი ხელისუფლების ყველა ღონისძიება, რომელიც გავლენას ახდენს რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების მოცულობაზე, დაუყოვნებლივ ან რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების მომდევნო კვარტალური ანგარიშის განხილვის დროისათვის მაინც უნდა იქნეს ასახული კანონის პროექტში რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის შესახებ.

4. რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის შესახებ კანონის პროექტზე დართული მასალები უნდა შეიცავდეს რესპუბლიკური ბიუჯეტის საბოლოო შედეგის პროგნოზებს, საშუალოვადიან მაკროეკონომიკური პროგნოზის განახლებულ ვერსიასთან და საშუალოვადიან ფისკალურ პროგნოზებთან ერთად, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მათი წარდგენა საჭირო არ არის ცვლილებების შინაარსიდან გამომდინარე.

5. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების შესახებ წლის პირველი კვარტლის შემდეგ ყოველი თვის (ნაზარდი ჯამით) შედეგების განხილვისას

პროგნოზირებული შემოსულობების 10%-ით ან მეტით შეუსრულებლობის, ან გადაჭარბების შემთხვევაში ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მიერ ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს წარედგინება რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის შესახებ კანონის პროექტი.

მუხლი 31. სამართლებრივი აქტების შესაბამისობა საბიუჯეტო პარამეტრებთან

1. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ სამართლებრივი აქტის პროექტი, რომელიც იწვევს მიმდინარე წლის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის ხარჯების ზრდას, შემოსავლების შემცირებას ან/და ავტონომიური რესპუბლიკის მიერ ახალი ფინანსური ვალდებულებების აღებას, ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ მიიღოს მხოლოდ ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თანხმობის შემდეგ, ხოლო მომავალ საფინანსო წელთან დაკავშირებული ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს სამართლებრივი აქტის პროექტი უნდა შეესაბამებოდეს დასაგეგმი საბიუჯეტო წლის საბიუჯეტო პარამეტრებს.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ორგანოების მიერ ისეთი გადაწყვეტილების მიღება, რომელიც ზრდის ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ბიუჯეტის გადასახდელების ოდენობას ან ამცირებს მის შემოსავლებს, კომპენსირებული უნდა იქნეს ამ გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოების მიერ.

თ ა ვ ი VII

რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულება

მუხლი 32. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულებაზე პასუხისმგებლობა

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულებას თავისი კომპეტენციის ფარგლებში უზრუნველყოფს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის აღმასრულებელი ორგანოები.

2. მხარჯავი დაწესებულება პასუხისმგებელია ასიგნებების შესაბამისად გადახდის განხორციელებაზე, მიზნობრივ გამოყენებაზე, ვადებისა და „სახელმწიფო შესყიდვის შესახებ“ კანონით განსაზღვრული პირობების დაცვაზე, სახელმწიფო აქტივებისა და ვალდებულებების მართვაზე, პროცედურებისა და მოთხოვნების კონტროლზე.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტის ყველა შემოსულობა ექვემდებარება დაუყოვნებლივ დეპონირებას ხაზინის ერთიან ანგარიშზე.

4. რესპუბლიკური ბიუჯეტი სრულდება შემოსულობებისა და გადასახდელების ცალკეული სახეობის კვარტალური და თვიური განაწერის მიხედვით.

5. რესპუბლიკურ ბიუჯეტში საგადასახადო შემოსავლების მობილიზებას უზ-რუნველყოფენ საგადასახადო ორგანოები, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

6. რესპუბლიკური ბიუჯეტის საკასო შესრულება ხორციელდება სახაზინო მომსახურების პრინციპით, საბანკო დაწესებულებების მეშვეობით. მიმდინარე რეს-პუბლიკური ბიუჯეტით გათვალისწინებული ასიგნების გაცემის უფლებამოსილება წყდება საბიუჯეტო წლის 31 დეკემბერს, 24 საათზე, ეროვნული ბანკის მიერ საბანკო ოპერაციათა დასრულების შემდეგ. საბიუჯეტო წლის 31 დეკემბრის შემ-დგომ მიღებული შემოსავალი ითვლება მომდევნო ფისკალური წლის შემოსავლად.

7. ერთი მხარჯავი დაწესებულებიდან ერთ ან რამდენიმე მხარჯავ დაწესებულებაზე დამტკიცებული ასიგნების გადანაწილება დასაშვებია მხოლოდ რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონში ცვლილებების შეტანის გზით.

8. მხარჯავი დაწესებულების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლებსა და კოდებს შორის თანხების გადანაწილება შეიძლება განხორციელდეს მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად. ასეთი გადანაწილება შეიძლება განხორციელდეს დამტკიცებული ასიგნების ოდენობის 5 პროცენტის ფარგლებში.

9. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროსთან შეთანხმებით ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს მისთვის გამოყოფილი ასიგნების გადანაწილებისათვის ამ მუხლის მე-8 პუნქტით დადგენილი უფლების გამოყენება შეუძლია შეუზღუდავად.

10. შესაბამისი სამართლებრივი აქტისა და მხარჯავი დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი წინადადებების საფუძველზე მინისტრი უფლებამოსილია, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობასთან შეთანხმებით განახორციელოს ცვლილებები (ორგანიზაციული კოდის დამატება, საბიუჯეტო ორგანიზაციის, პროგრამის ან ღონისძიების დასახელების შეცვლა) ორგანიზაციულ კლასიფიკაციაში. აღნიშნულ ცვლილებებთან დაკავშირებული ასიგნებების გადანაწილება უნდა განხორციელდეს ამ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული წესის შესაბამისად.

11. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა უფლებამოსილია შესაბამისი სამართლებრივი აქტის საფუძველზე, სახელმწიფო ბიუჯეტით გათვალისწინებული საერთო-სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გადასახდელებიდან გამოყოფილი თანხების ასახვის მიზნით, განახორციელოს ცვლილებები (მათ შორის, ორგანიზაციული კოდის დამატება) ბიუჯეტით დამტკიცებულ შემოსულობებსა და გადასახდელებში. ეს ცვლილებები 1 თვის ვადაში, მაგრამ არა უგვიანეს საბიუჯეტო წლის დასრულებისა, უნდა წარედგინოს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს.

12. სარეზერვო და წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების აღსრულების ფონდებიდან გამოყოფილი ასიგნებებით წლიური ბიუჯეტის დაზუსტება და ამ მუხლით გათვალისწინებული ცვლილებები (გარდა დამტკიცებული ასიგნების გადანაწილებისა) უნდა განხორციელდეს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად.

მუხლი 33. რესპუბლიკური ბიუჯეტის განწერა

1. მხარჯავი დაწესებულებები ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონის გამოქვეყნებიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს წარუდგენენ ინფორმაციას მათთვის ბიუჯეტით გამოყოფილი ასიგნებების კვარტალური ან/და ყოველთვიური საორიენტაციო განწერის შესახებ.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო მხარჯავ დაწესებულებებთან ერთად იხილავს წარმოდგენილ ინფორმაციას და არსებული რესურსების გათვალისწინებით, ბიუჯეტის კანონის გამოქვეყნებიდან არა უგვიანეს 15 დღისა იღებს გადაწყვეტილებას ბიუჯეტის კვარტალური ან/და ყოველთვიური განწერის შესახებ.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის კვარტალური ან/და ყოველთვიური განწერისას ასიგნებების დაფინანსების მიზნით შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს თავისუფალი ნაშთი იმ პირობით, რომ წლიური ბიუჯეტით გათვალისწინებული ნაშთის ცვლილების წლიური ოდენობა უცვლელი დარჩება.

მუხლი 34. საგანგებო ბიუჯეტი

საგანგებო ბიუჯეტი მტკიცდება საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული ნორმებით.

თ ა ვ ი VIII

სესხები და ვალი

მუხლი 35. სესხის აღებისა და გაცემის უფლება

1. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების პროცესში, შემოსავლების უკმარისობის შემთხვევაში დროებით წარმოქმნილ ფინანსურ სიძნელეებთან დაკავშირებით, რესპუბლიკური ბიუჯეტის კანონით გათვალისწინებული გადასახდელების დასაფინანსებლად ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლებას უფლება აქვს აიღოს სესხი მხოლოდ საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლებისაგან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახით ან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ნებართვით, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

2. საბიუჯეტო სახსრები შეიძლება მიიმართოს დასაქმებისა და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობისათვის. ამ მიზნით შეიძლება გაიცეს სესხები კონკურსის წესით, რესპუბლიკური ბიუჯეტის ფიქსირებული ასიგნებების არა უმეტეს 2%-ის ფარგლებში.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან სესხის გაცემა შესაძლებელია მხოლოდ საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით გათვალისწინებულ პირობებში.

4. რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან სესხი გაიცემა მხოლოდ ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის ან ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის განკარგულების საფუძველზე.

5. რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან სესხის გაცემისათვის გამოიყენება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან სესხის გაცემის ანალოგიური ნორმები, გათვალისწინებული საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით.

თ ა ვ ი IX

შემოსულობების განაწილება ბიუჯეტებს შორის

მუხლი 36. შემოსულობების ბიუჯეტებს შორის განაწილების წესი

1. შემოსულობები რესპუბლიკურ და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებს შორის ნაწილდება საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად.

2. უმაღლესი საბჭო უფლებამოსილია დაადგინოს რესპუბლიკურ ბიუჯეტში ჩარიცხული შემოსულობების რესპუბლიკის სხვა დონის ბიუჯეტებში განაწილების წესი.

3. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების განაწილება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სხვა დონის ბიუჯეტებს შორის განისაზღვრება ამ კანონის დანართის შესაბამისად.

თ ა ვ ი X

აღრიცხვა, ანგარიშგება და აუდიტი

მუხლი 37. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების აღრიცხვისა და ანგარიშგების მეთოდოლოგია და პასუხისმგებლობა

1. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ სტანდარტული სააღრიცხვო პროცედურებისა და ანგარიშგების მოთხოვნების დაცვა ხორციელდება საქართვე-

ლოს ფინანსთა სამინისტროს და ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონო-მიკის სამინისტროს მიერ გამოცემული მითითებების შესაბამისად.

2. მხარჯავი დაწესებულებები, ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ორგანოები პასუხისმგებელი არიან სესხებთან და წინა წლის დავალიანებასთან დაკავშირებული, ასევე რესპუბლიკური ბიუჯეტის კუთვნილი და მოზიდული შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების ოპერაციების აღრიცხვაზე და კონტროლზე, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გამოცემულ ნორმატიულ აქტებთან და ავტონომიური რესპუბლიკის კანონმდებლობასთან შესაბამისობაზე.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს თანხმობის გარეშე დაუშვებელია რესპუბლიკური ბიუჯეტის დაფინანსებაზე მყოფი საბიუჯეტო ორგანიზაციის საბანკო ანგარიშის გახსნა.

მუხლი 38. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშგება

1. საბიუჯეტო წლის დასრულებიდან არა უგვიანეს 15 თებერვლისა, საქართვე-ლოს ფინანსთა სამინისტროს ინსტრუქციების შესაბამისად და დადგენილ ვადებში, მხარჯავი დაწესებულებები ამზადებენ საბოლოო ანგარიშებსა და ანგარიშგებებს, რომელთა საფუძველზეც ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტრო ამზადებს რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშსა და ანგარიშგებებს და წარუდგენს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობას.

2. ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს საბიუჯეტო წლის დასრულებიდან არა უგვიანეს 2 თვისა წარუდგენს ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიურ ანგარიშს.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლი-ურ ანგარიშგებაში აისახება:

ა) შემოსულობებისა და გადასახდელების შესრულება, შემოსულობების ყოველი სახეობისა და მხარჯავი სუბიექტის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად დაგეგმილთან შედარებით მეტობის ან ნაკლებობის მითითებით;

ბ) საბიუჯეტო პროგრამების შესრულების შედეგების ანალიზი (თანხების ათვისება, ვადებისა და „სახელმწიფო შესყიდვების შესახებ“ საქართველოს კანო-ნით განსაზღვრული პირობების დაცვა, პროგრამაში დასახული მიზნების მიღწევასთან მიმართებაში), პროგრამების რეალიზებისას გამოვლენილი ნაკლოვა-ნებები (დაგეგმვაში და შესრულებაში);

გ) ანგარიში სარეზერვო ფონდის სახსრების ხარჯვის შესახებ;

დ) ინფორმაცია სესხის გადახდის, წინა წლების დავალიანების დაფარვისა და მართვასთან დაკავშირებული ოპერაციების, აგრეთვე გაუთვალისწინებელი ვალდე-ბულებების (მათი არსებობის პირობებში) შესახებ;

ე) რესპუბლიკური ბიუჯეტის დამტკიცებულ და ფაქტობრივ თანხებს შორის შეუსაბამობების განმარტება, თუ აღნიშნული შეუსაბამობა აღემატება 10 პროცენტს;

ვ) არსებული ნაშთები საბიუჯეტო წლის დასაწყისისა და დასასრულისათვის.

4. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის განხილვა მიმდინარეობს ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტით განსაზღვრული პროცედურებისა და ვადების დაცვით.

5. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო არა უგვიანეს 1 მაისისა იღებს გადაწყვეტილებას რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიშის დამტკიცების ან დაუმტკიცებლობის შესახებ.

6. გასული საბიუჯეტო წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის შესაბამისად.

მუხლი 39. რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესრულების აუდიტი, კონტროლი, ყოველკვარტალური მიმოხილვა და შეფასება

1. ყოველი კვარტლის დასრულებიდან 10 დღის ვადაში ავტონომიური რესპუბლიკის ფინანსთა და ეკონომიკის სამინისტროს მიერ დამტკიცებული ცხრილების შესაბამისად, მხარჯავი დაწესებულებები ამზადებენ კვარტალურ ანგარიშებსა და ანგარიშგებებს.

2. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და საქართველოს კონტროლის პალატის მიერ ერთობლივად მიღებული (გამოცემული) შესაბამისი სამართლებრივი აქტების საფუძველზე და საერთაშორისო სტანდარტებზე დაყრდნობით მხარჯავი დაწესებულება და ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლება ამტკიცებს შემოსულობებთან, გადასახდელებთან და ნაშთის ცვლილებასთან დაკავშირებული ოპერაციების შიდა აუდიტის განხორციელების პროცედურებს. შიდა აუდიტი ხორციელდება მხარჯავი დაწესებულების და ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების ხელმძღვანელთა უშუალო ზედამხედველობით.

3. ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო უფლებამოსილია გააკონტროლოს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის მიერ რესპუბლიკური ბიუჯეტის სახსრების ხარჯვის კანონიერება და დარღვევების აღმოჩენის შემთხვევაში მიმართოს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის შეჩერების მოთხოვნით.

4. უმაღლესი საბჭო ასევე უფლებამოსილია (უმაღლესი საბჭოს რეგლამენტის შესაბამისად) კონტროლისა და გამოკვლევის მიზნით განახორციელოს მონიტორინგი რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შემადგენლობაში შემავალი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებისათვის გადაცემული მიზნობრივი და სპეციალური ტრანსფერების მართლზომიერ ხარჯვაზე, დარღვევების გამოვლენის შემთხვევაში მიმართოს ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის შეჩერების მოთხოვნით, ასევე, აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში კონტროლის პალატას არაგეგმიური შემოწმების ჩატარების თაობაზე.

მუხლი 40. რესპუბლიკური ბიუჯეტის ყოველკვარტალური მიმოხილვა

ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა ყოველი კვარტლის დამთავრებიდან არა უგვიანეს 1 თვისა, ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს წარუდგენს რესპუბლიკური ბიუჯეტის კვარტალურ ანგარიშს (ნაზარდი ჯამით), რომელიც მოიცავს:

ა) საბიუჯეტო სფეროში მიმდინარე მოვლენებს;

ბ) შემოსულობების, გადასახდელების, ნაშთის ცვლილებისა და მთლიანი სალდოს ფაქტობრივი მოცულობების შედარებას შესაბამისი პერიოდის გეგმიურ მაჩვენებლებთან, ძირითადი განსხვავებების განმარტებებს;

გ) ინფორმაციას ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის სარეზერვო ფონდის (მთავრობის გადაწყვეტილება, მხარჯავი დაწესებულება, თანხის მოცულობა და ათვისების მდგომარეობა, თითოეულ ასიგნებაზე ცალ-ცალკე) განკარგვის თაობაზე.

თ ა ვ ი XI

პასუხისმგებლობა კანონის დარღვევისათვის

მუხლი 41. პასუხისმგებლობა

ამ კანონის დამრღვევი პასუხს აგებს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

თ ა ვ ი XII

გარდამავალი დებულებანი

მუხლი 42. ასიგნებების გადანაწილების შეზღუდვა

ამ კანონის 32-ე მუხლის მე-8 პუნქტით განსაზღვრული რესპუბლიკური ბიუჯეტის ასიგნებების გადანაწილება განხორციელდეს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი ოდენობების ფარგლებში.

თ ა ვ ი XIII

დასკვნითი დებულება

მუხლი 43. დასკვნითი დებულება

1. ეს კანონი, გარდა ამ კანონის 24-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტისა და 26-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტისა, ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.
2. ამ კანონის 24-ე მუხლის პირველი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი და 26-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტი ამოქმედდეს 2012 წლის 1 იანვრიდან.
3. ამ კანონის ამოქმედებისთანავე ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

ა) „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის საბიუჯეტო პროცესისა და უფლებამოსილებათა შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონი (გაზეთი „აჭარა“, №33, 01.03.2007);

ბ) „აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის შემოსულობების რესპუბლიკურ და ადგილობრივ თვითმმართველ ერთეულებს შორის განაწილების წესის შესახებ“ აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის კანონი (გაზეთი „აჭარა“, №1, 1-5.01.2009).

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის
მთავრობის თავმჯდომარე ლევან ვარშალომიძე

ბათუმი,
2010 წლის
№

დანართი

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსულობების განაწილება აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სხვა დონის ბიუჯეტებს შორის პროცენტული მაჩვენებლების მიხედვით

№	შემოსავლების დასახელება	ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტები
1	აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოპოვებული ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისათვის გადახდევინებული მოსაკრებელი	100